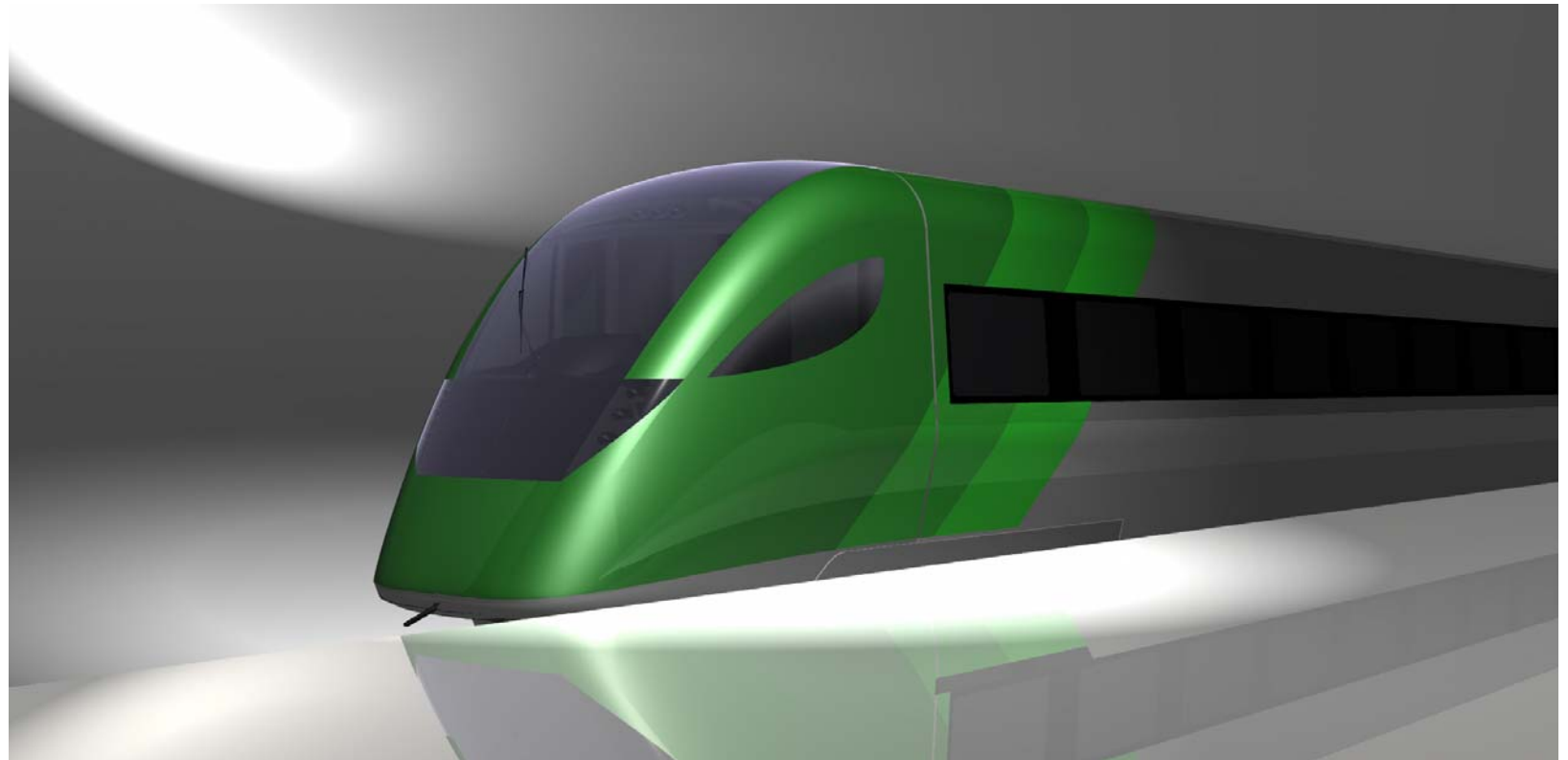

Gröna tåget – för bättre ekonomi och konkurrenskraft

Järnvägsgruppen

Oskar Fröidh
oskar@infra.kth.se
08-790 83 79

9 januari 2008
Transportforum
Session 4

Varför Gröna tåget?

- Tågresaandets ökar – nya attraktiva tåg behövs
- Kortare restider är lönsamt och ger mer tågresaande
- Nya tåg med bättre ekonomi ger lägre biljettpriser och mer tågresaande
- Äldre tåg har högre driftkostnader och är mindre attraktiva

Det behövs ett modernt snabbtåg!

Nyckel: Planera i god tid

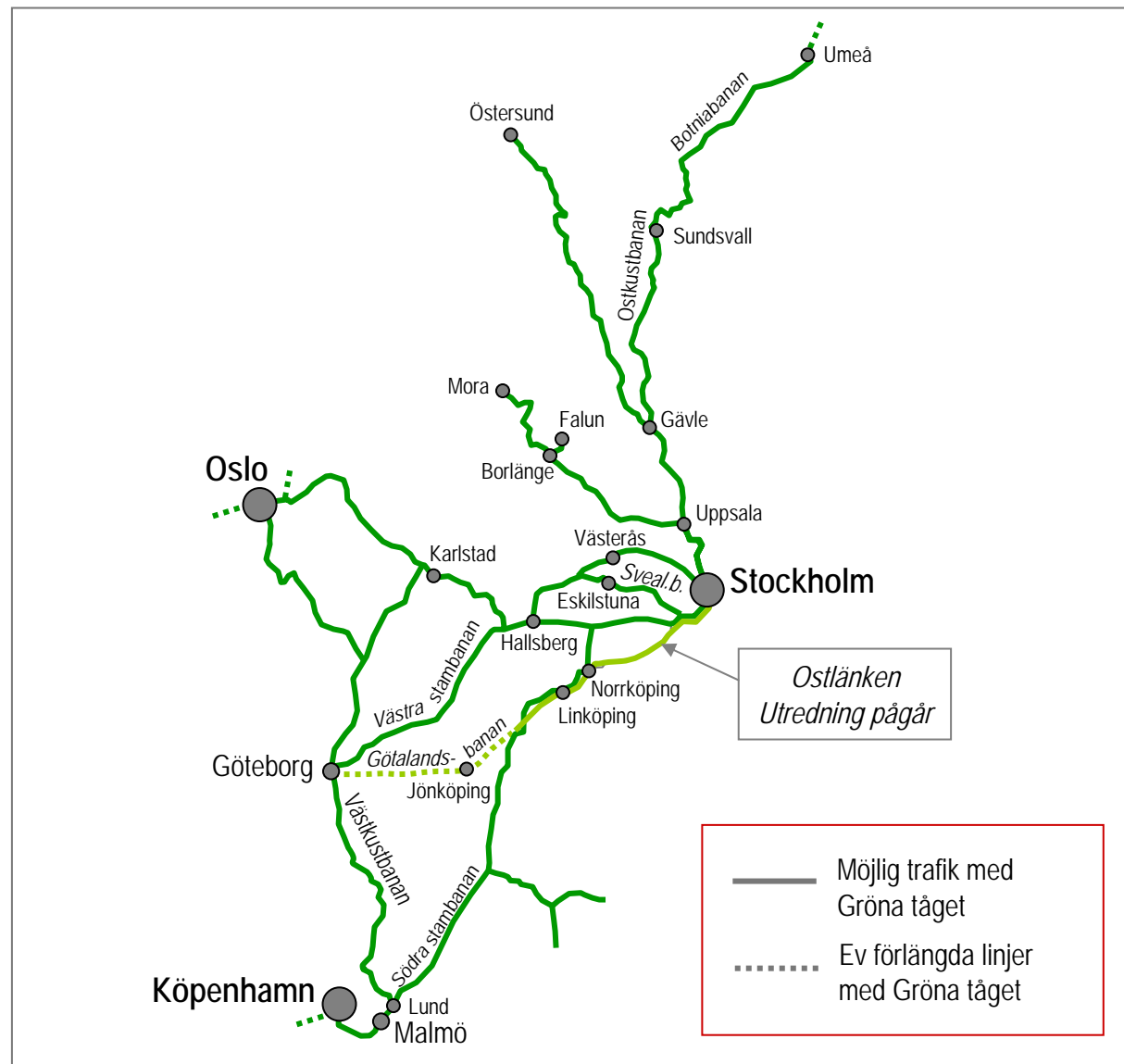

Järnvägsgruppen

Gröna tåget – kortare restider på befintligt järnvägsnät

Järnvägsgruppen

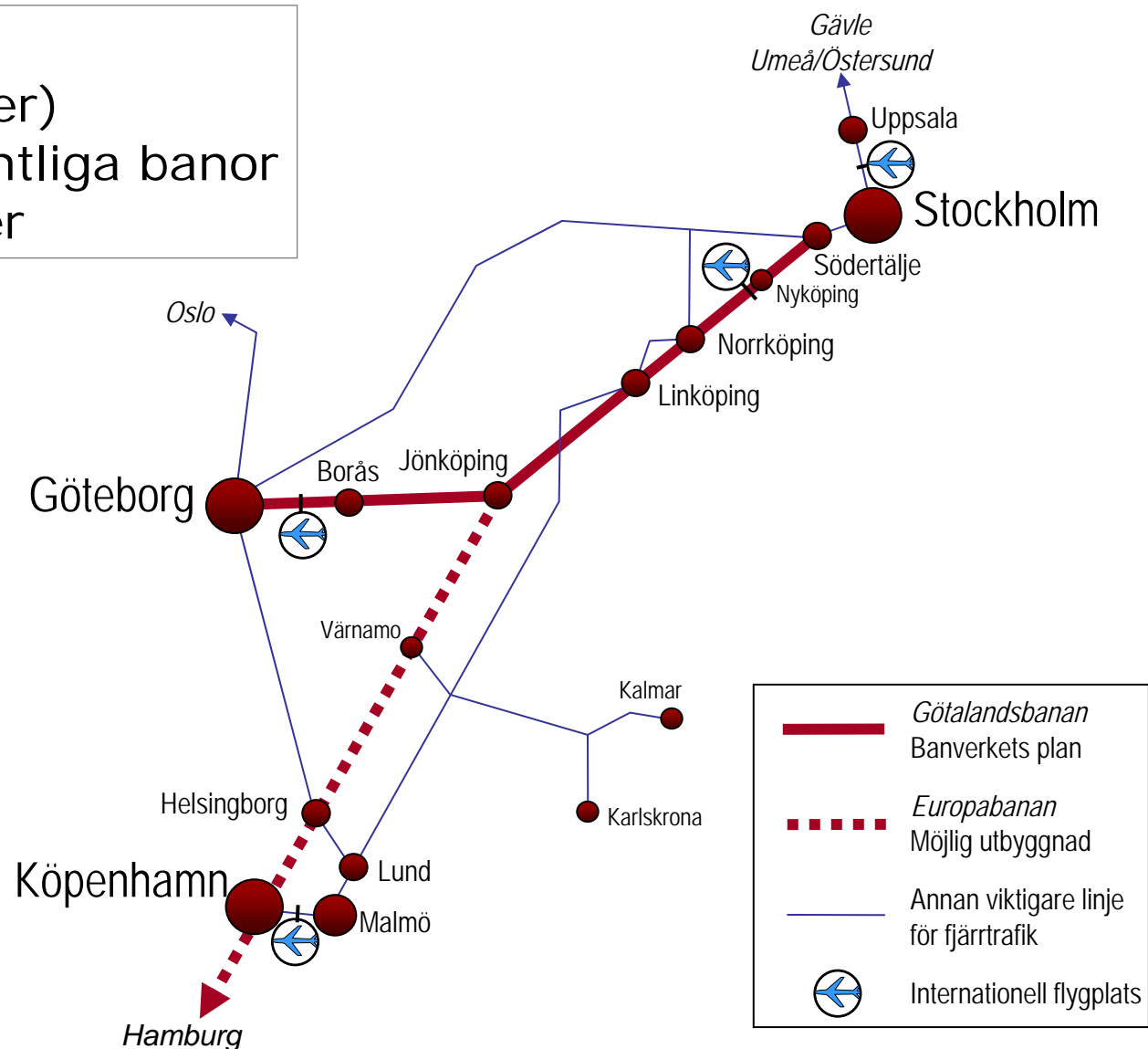
Upprustade befintliga banor eller nya höghastighetslinjer?

Beror främst på

- Tillgänglighet (restider)
- Bankapacitet på befintliga banor
- Anläggningskostnader

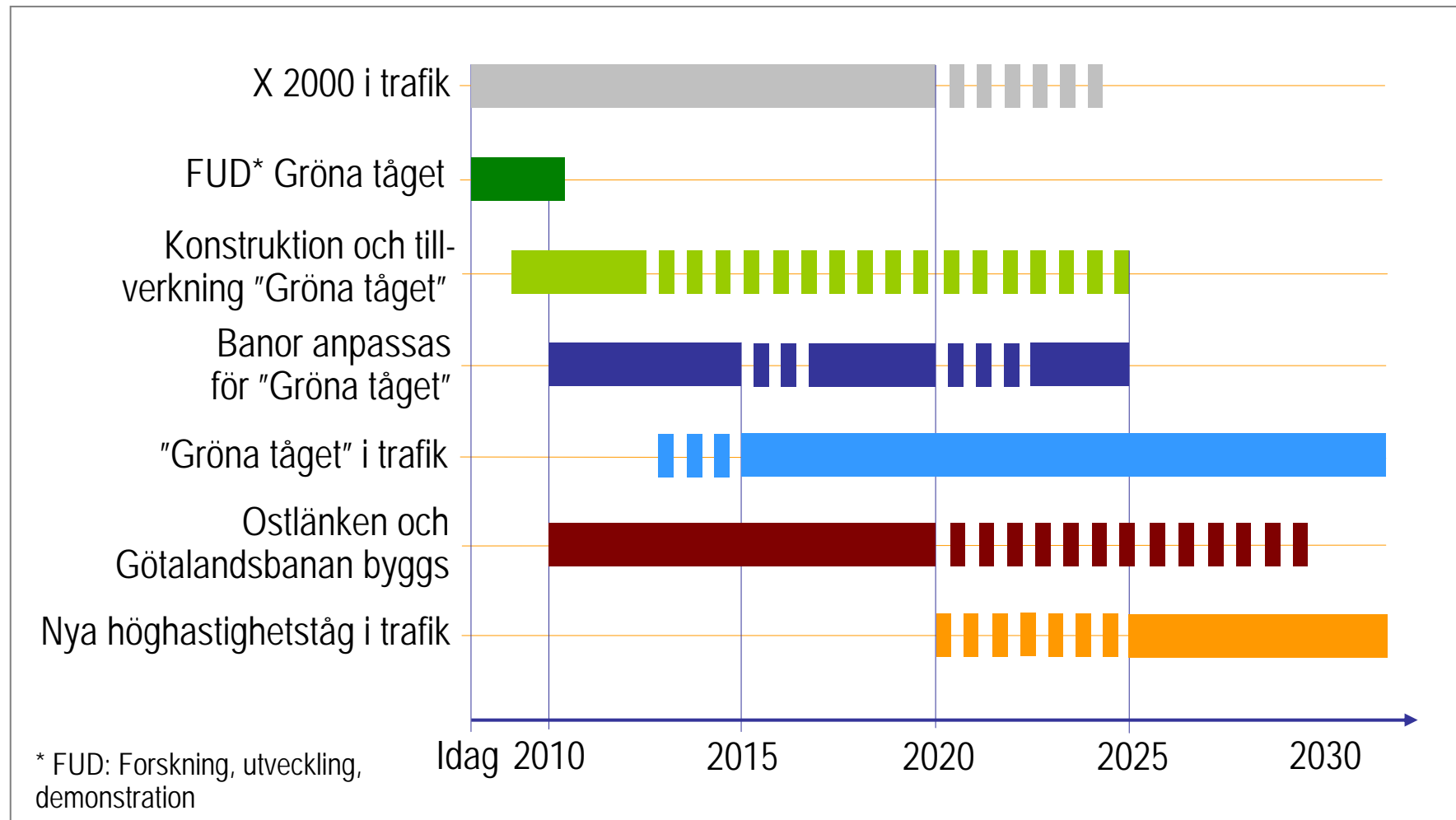
Järnvägsgruppen

Gröna tåget i tiden

Järnvägsgruppen

Möjliga restider med Gröna tåget

	Restider		Förutsätter	Marknads- effekter
	<i>Möjligt idag</i>	<i>Gröna tåget</i>	baninvestering <i>förutom signalsystem¹</i>	
Västra stambanan Stockholm-Göteborg Non-stop (455 km)	2:45	2:30	Planskilda korsningar Ny kontaktledning Fler förbigångsspår	Resenärer från flyg
Södra stambanan Stockholm-Malmö 3 stopp (617 km) 13 stopp	4:00 4:45	3:15 3:45	<i>Ostlänken</i> (ny bana) ² Planskilda korsningar Ny kontaktledning Fler förbigångsspår	Resenärer från flyg och bil Ökad pendling
Botniabanan Stockholm-Umeå 10 stopp (737 km)	(2011: 5:40)	5:05	Kapacitetsåtgärder	Resenärer från bil på mellanmarknad
Svealandsbanan Eskilstuna-Stockholm 5 stopp (115 km)	1:00	0:55	Kapacitetsåtgärder	Ökad pendling

¹ Alla banor behöver anpassat "ATC3", eller nytt signalsystem enligt EU-standard (ERTMS), där hastigheten höjs

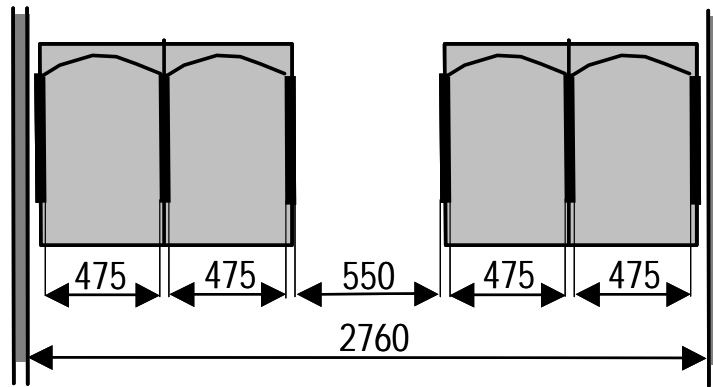
² Ostlänken är en planerad ny höghastighetsjärnväg mellan Södertälje och Linköping (155 km)

Breda tåg eller kontinental profil?

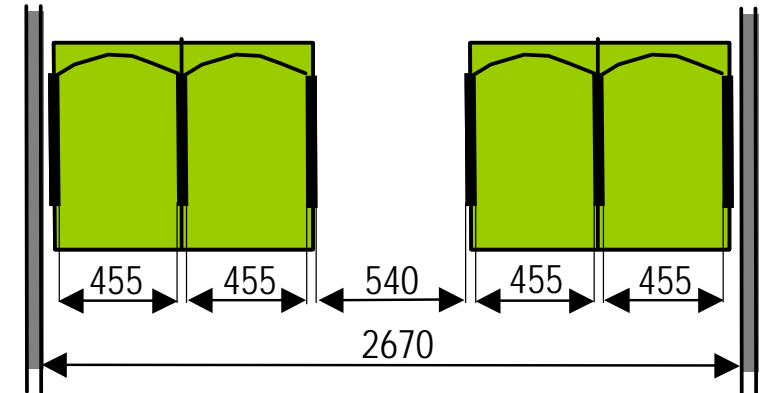
Järnvägsgruppen

X 2000 (2+2)

Luftspalt mellan vägg och armstöd: 2 x 5 mm
Armstöd: 4 x 40 mm + 2 x 70 mm

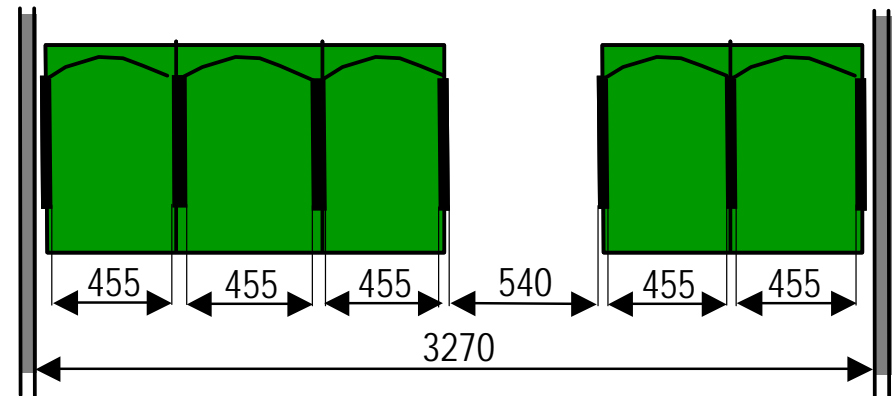
Kontinental profil (2+2)

Luftspalt mellan vägg och armstöd: 2 x 20 mm
Armstöd: 6 x 45 mm

Breda tåg kan få minst lika bra komfort och större flexibilitet med ca 20% fler sittplatser per vagn

Brett tåg med god komfort (3+2)

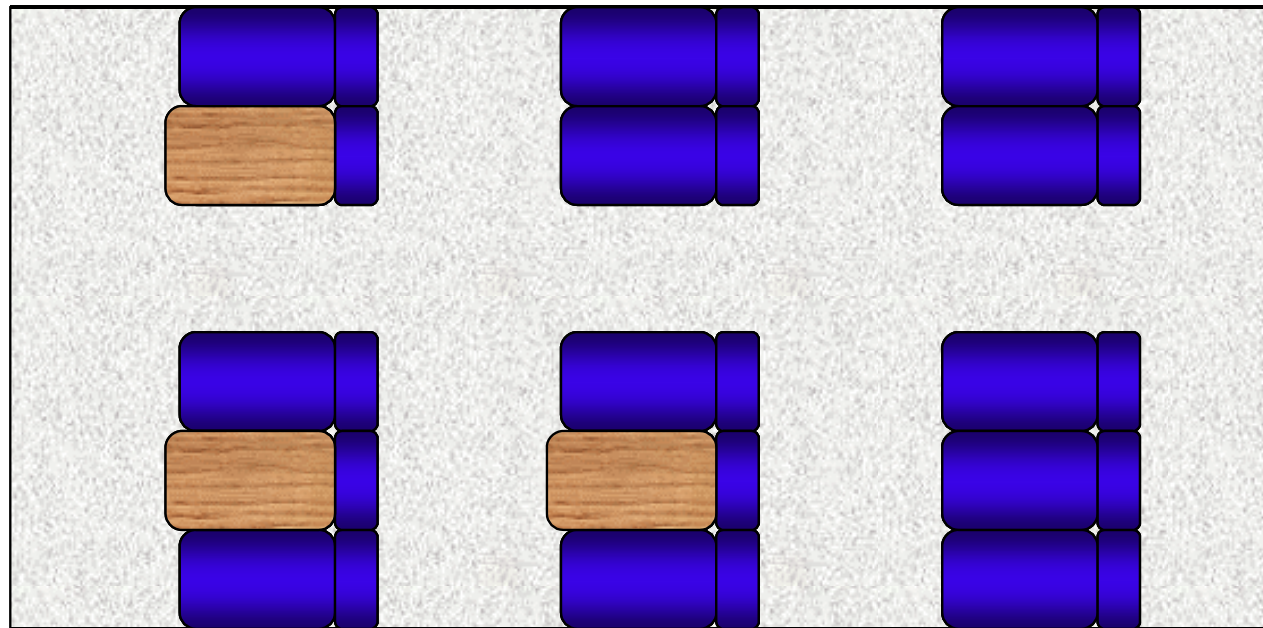
Luftspalt mellan vägg och armstöd: 2 x 20 mm
Armstöd: 5 x 45 mm + 2 x 95 mm

Flexibel inredning

Anpassning till efterfrågan

Järnvägsgruppen

Tjänsteresa
Arbetsytor och
avskildhet.
70% högre
kostnad än
"ekonomi"

Utrymme
Ger extra
utrymme till
25% högre
kostnad än
"ekonomi"

Ekonomi
Lägre kostnader
ger lägre
biljettpriser.
Idealiskt för
ressällskap

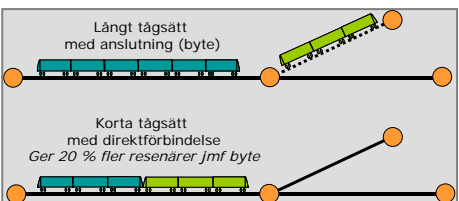
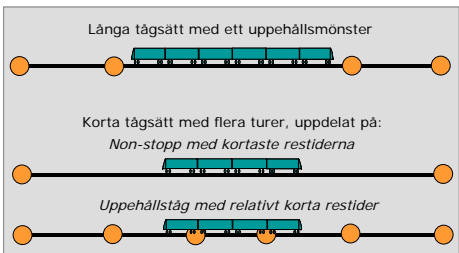
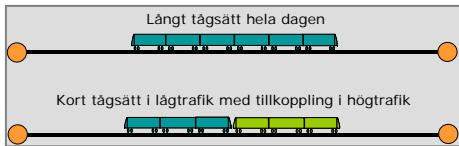
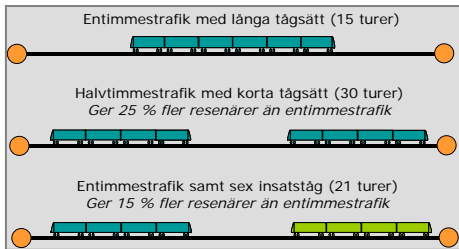
Skilda servicekoncept påverkar också biljettpriset

Trafikering med flexibilitet

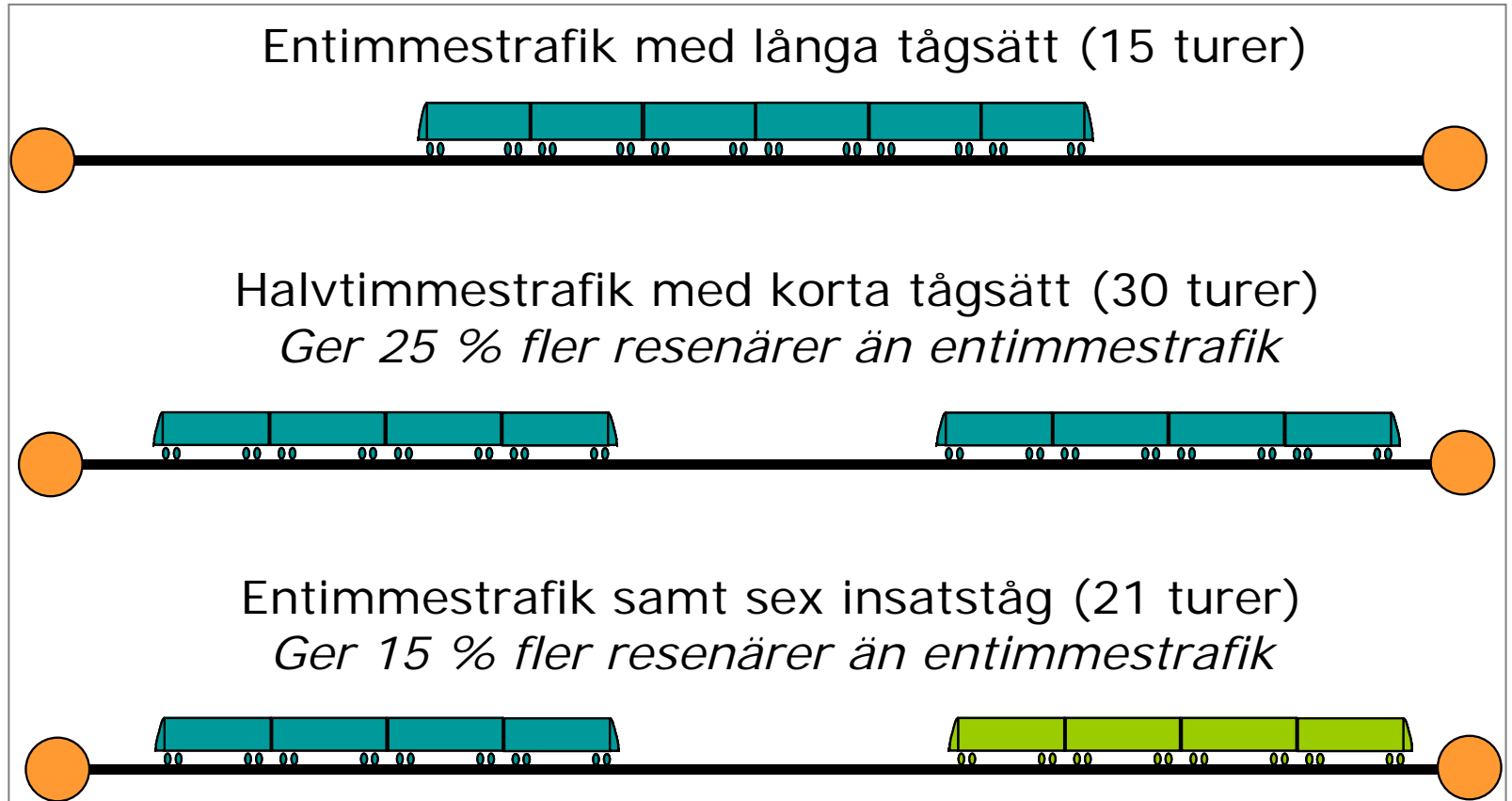
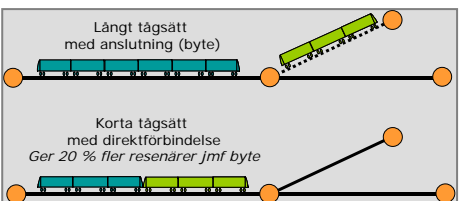
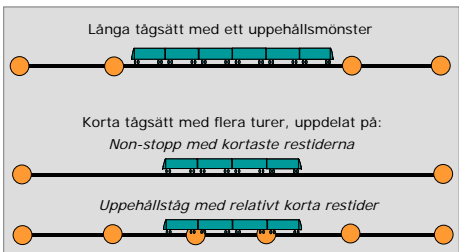
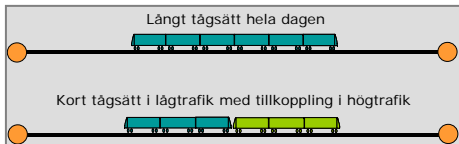
Långa eller korta tågsätt?

- Fem typexempel
- Antal sittplatser i tågsättet

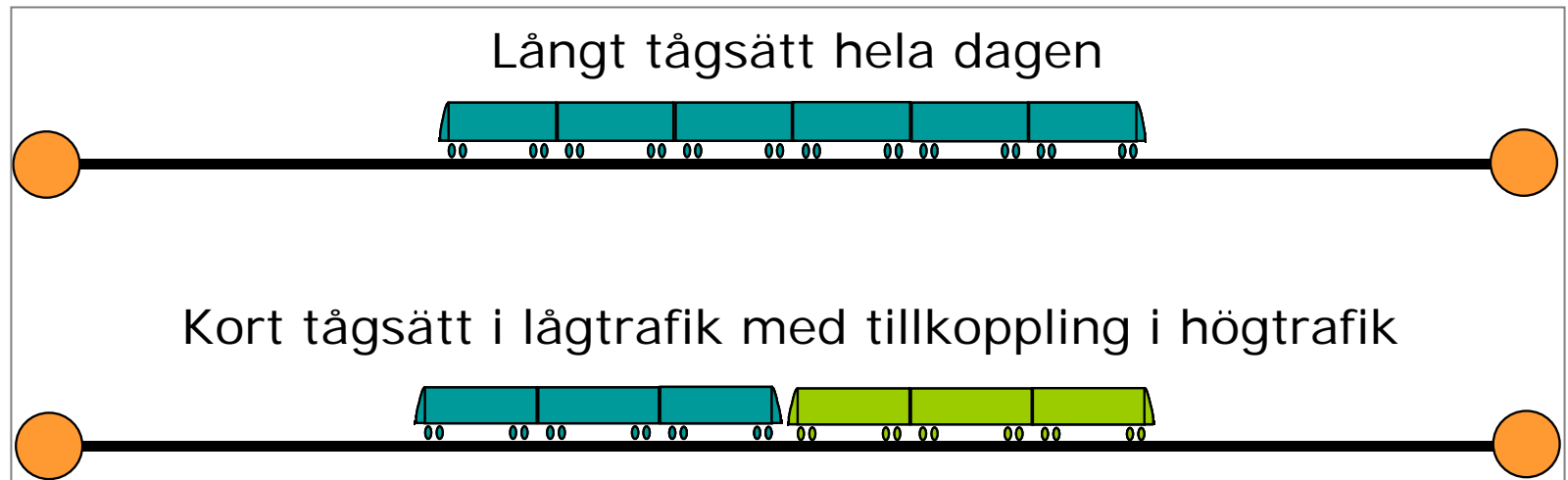
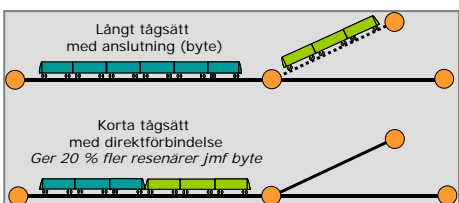
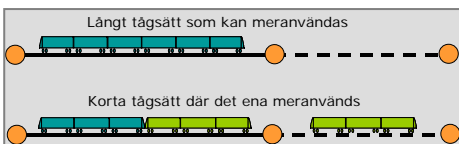
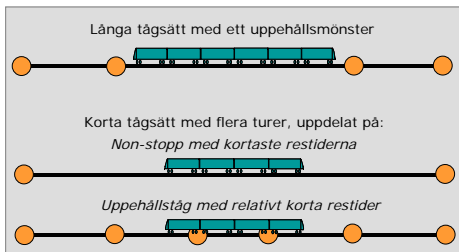
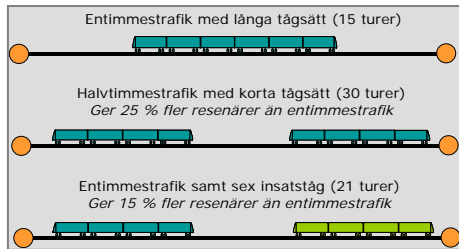
Marknadsanpassad turtäthet

Långa tågsätt sällan eller korta tågsätt ofta

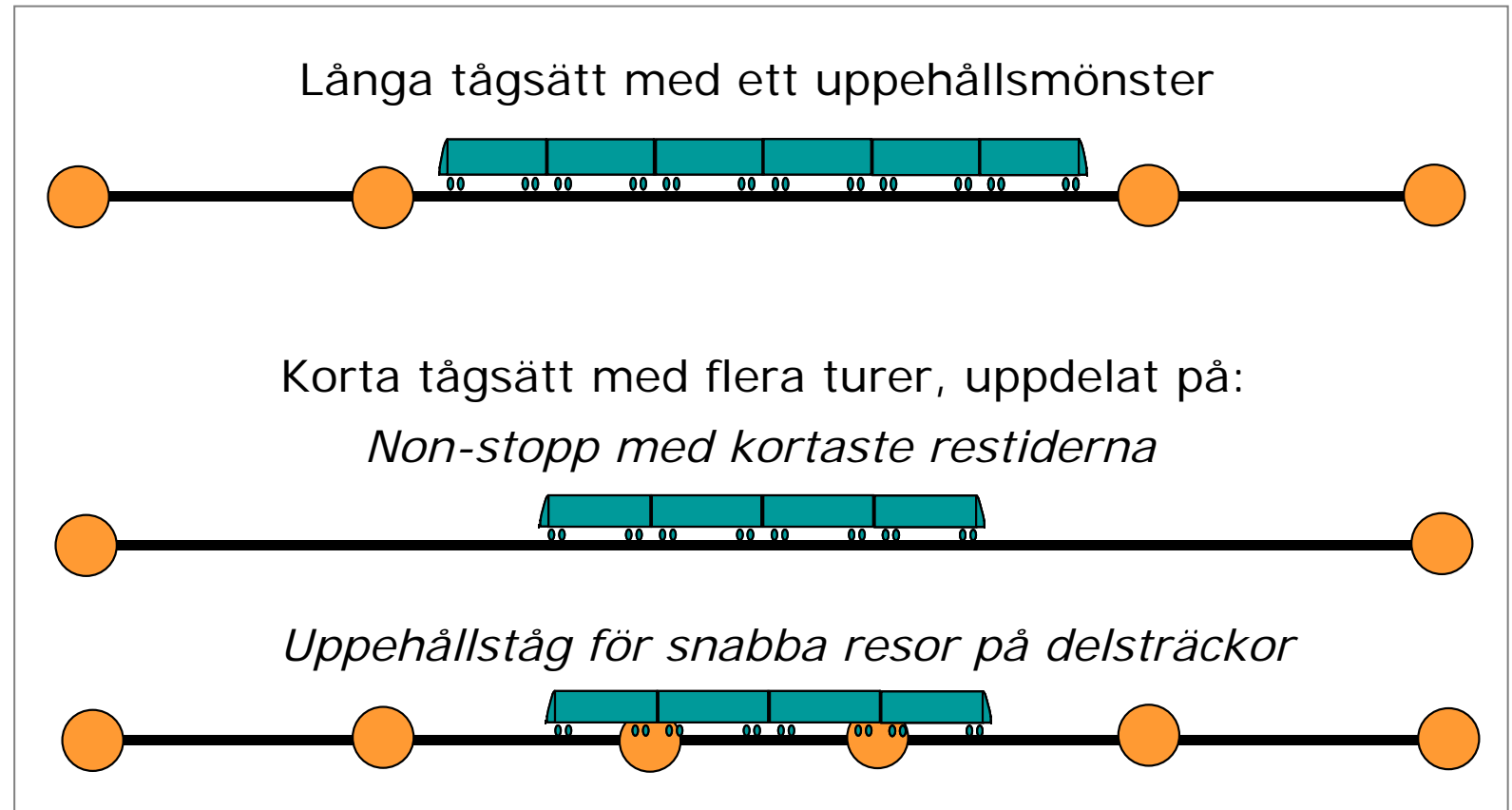
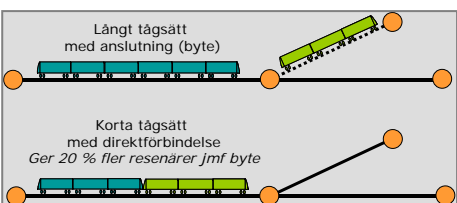
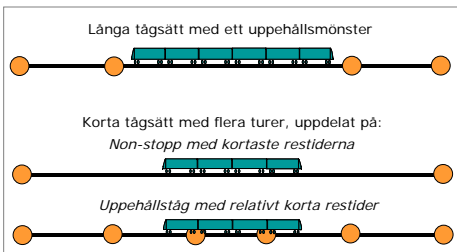
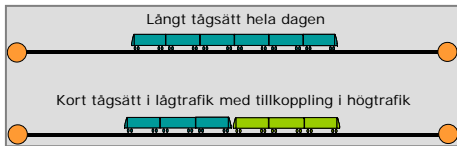
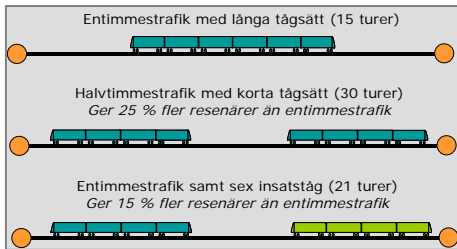
Anpassad tågstorlek

Långt tågsätt hela dagen eller tillkoppling vid behov

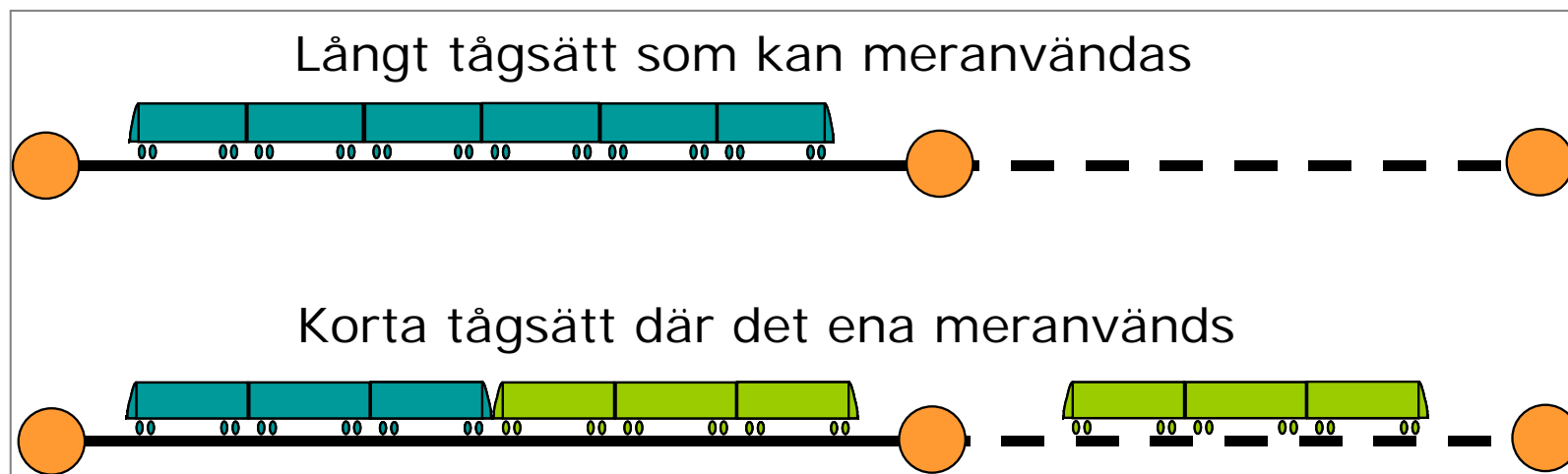
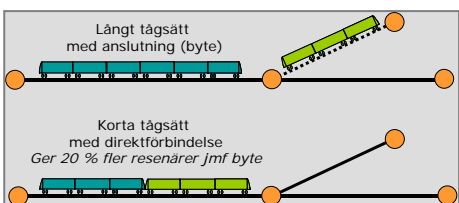
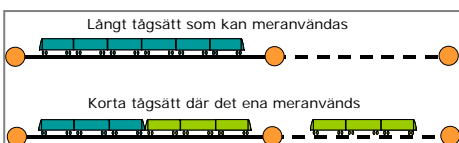
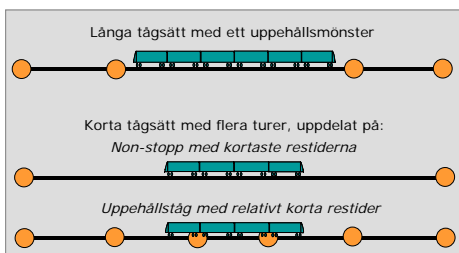
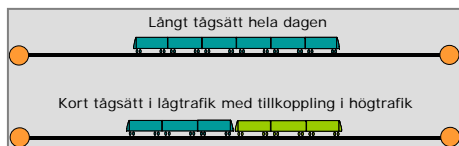
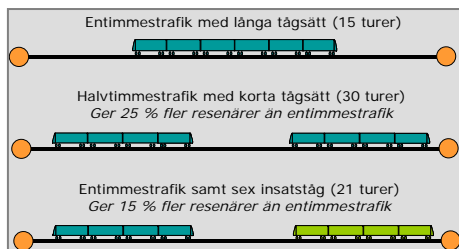
Differentierat utbud

Flera turer med olika uppehållsmönster

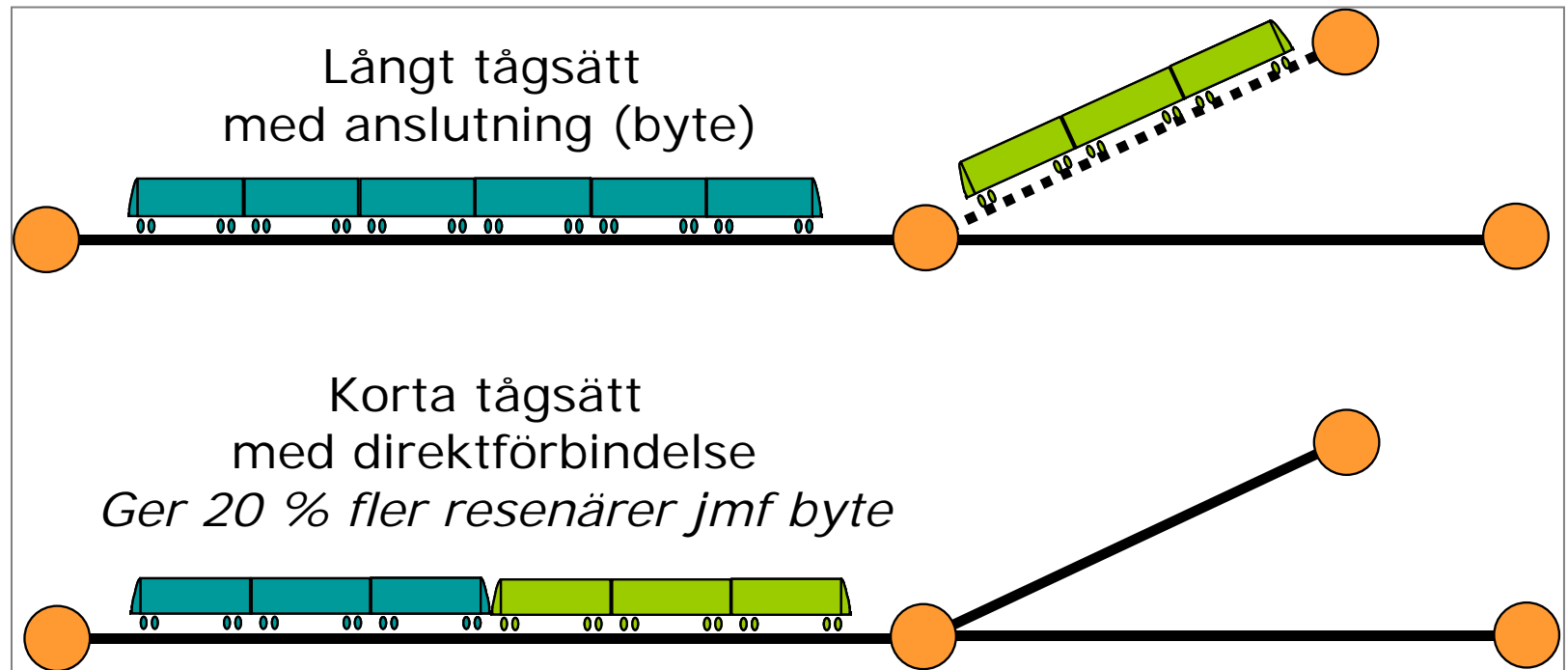
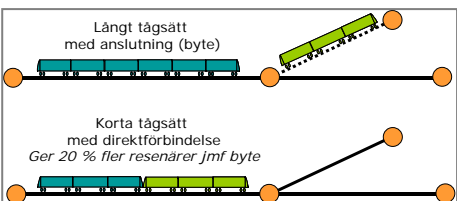
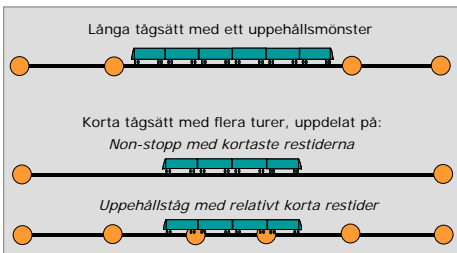
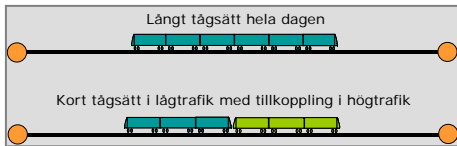

Meranvändning

En ytterligare tur istället för uppställning

Byte eller direkttåg till mindre destinationer

Tågstorlek

Fördelar med korta tågsätt

Korta tågsätt = ökad flexibilitet, högre beläggning

Kortare tågsätt ger ekonomisk möjlighet att

- öka turtätheten
- förlänga trafikdygnet
- köra mindre relationer (direkttåg, meranvändning)

vilket ger attraktivare utbud och flera resenärer.

Ökat resande vid mer attraktivt utbud ofta viktigare än eventuella kostnadsminskningar

Nyckel: Flexibilitet

Järnvägsgruppen

Gröna tåget-konceptets effekter

Järnvägsgruppen

- Högre hastighet (250 km/h eller mer)
- Korglutning
- Bred korg (3+2 sittning)
- Korta tågsätt, flexibel tåglängd

	Kortare restider	Högre turtäthet	Lägre biljettpriser	Mer miljövänligt
Högre hastighet (250 km/h eller mer)	☒	☐	☐	☒
Korglutning	☒	☐	☐	☒
Bred korg (3+2 sittning)	☐	☐	☒	☒
Korta tågsätt, flexibel tåglängd	☐	☒	☐	☒

} *Bättre utbud*

Marknadseffekter

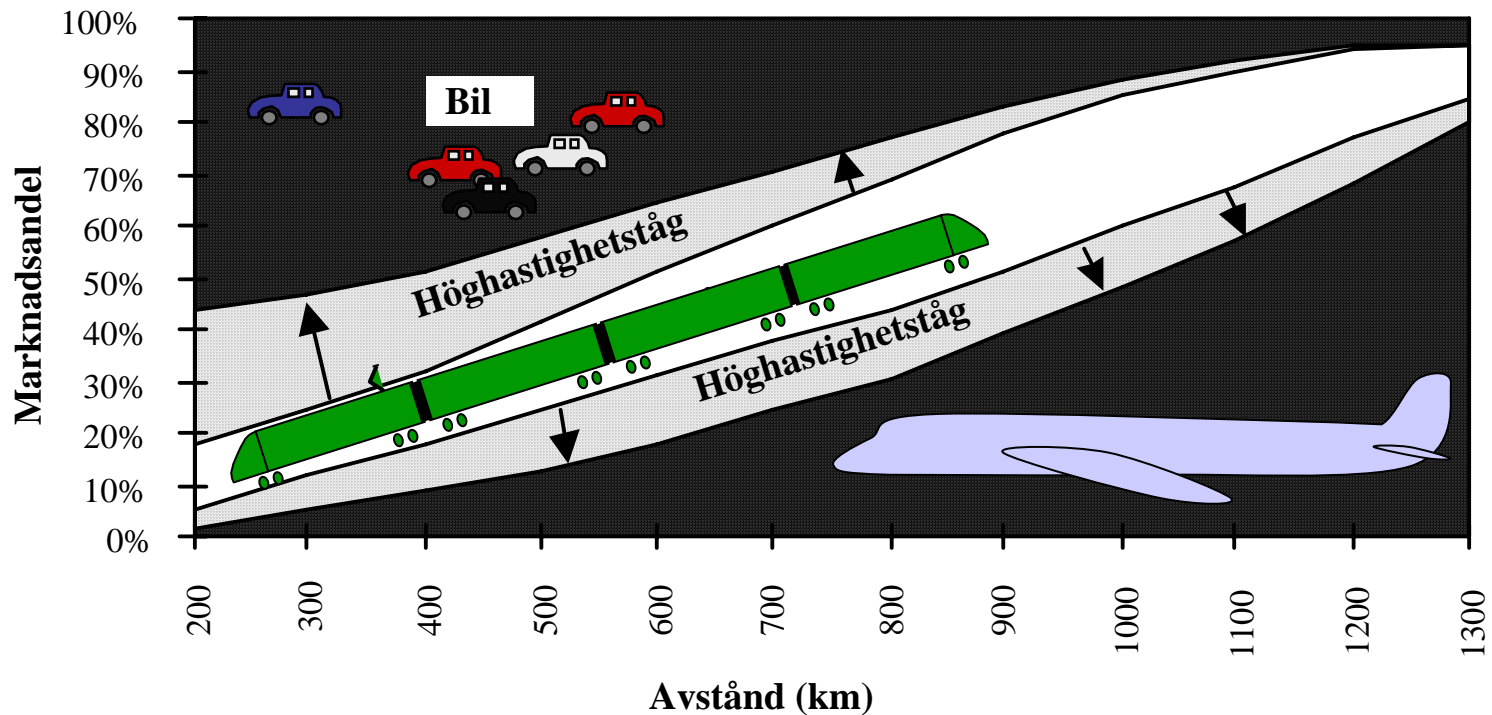
- Ökat resande
- Förbättrad ekonomi
- Samhällsekonomiska vinster med kortare restider (tillgänglighet, regional utveckling)
- Minskat flyg- och bilresande – miljövinst

Fjärrtrafikens konkurrensytor

Järnvägsgruppen

- Med andra färdmedel (bil, buss, flyg)
- Med andra järnvägsföretag ("avreglering")
- Restidskonkurrens; främst flyg och personbil
- Priskonkurrens; främst personbil (grupp) och buss

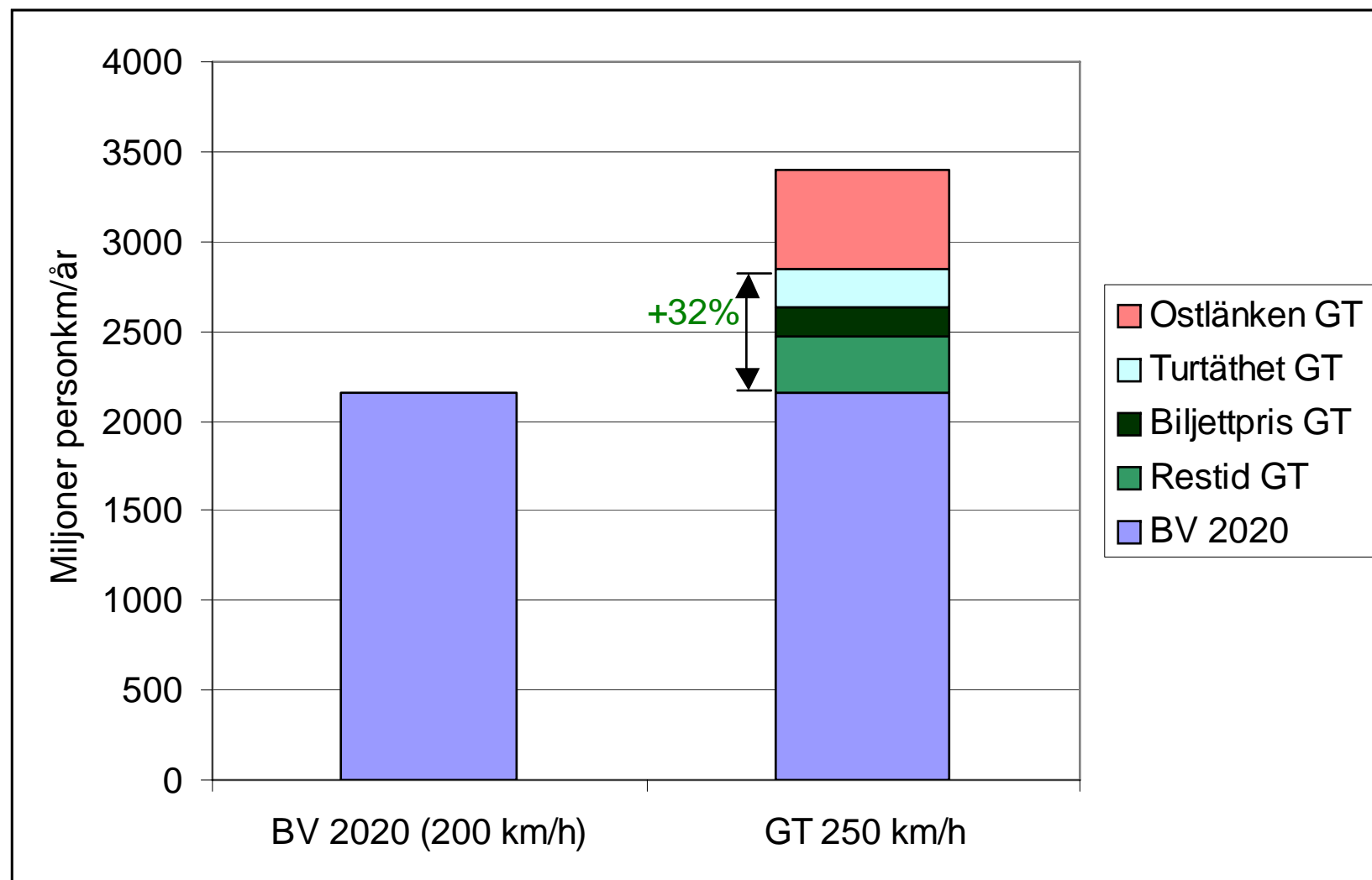
Flera resenärer med Gröna tåget

Södra stambanan (Stockholm-Malmö-Köpenhamn)

Järnvägsgruppen

Elasticitetsberäkningar:
Restid -1,5 (23/240)
Biljettpris - 0,75 (-10%)
Turtäthet -0,5 (-20%)
Ostlänken prognos 547 milj
pkm/år 2020

Ekonomi för Gröna tåget

Företagsekonomi

- Breda tåg (3+2) ger 10-20 % lägre totalkostnader än tåg med kontinental profil – konkurrensfördel.
- Gröna tåget bred korg (GTW) ger 20-35 % lägre totalkostnader än X2 (X 2000).
- Ex: Järnvägsföretag med 40 tågsätt X2 sparar 400-700 mkr/år med Gröna tåget (GTW).

Järnvägsgruppen

Samhällsekonomi

- Mycket positivt resultat för att anpassa banorna för högre hastigheter (upp till 250 km/h).

Hastighetshöjningar saknas i Banverkets inriktningsplanering. Bör tas med i åtgärdsplaneringen

Gröna tåget i Norden

Järnvägsgruppen

- Högre hastigheter (250 km/h eller mer) intressanta i alla länder (DK, FI, NO, SE)
- Befintligt bannät kompletterat med nya länkar
- Breda tåg möjligt enligt europeisk standard (begränsningar främst i DK)
- Många gemensamma förutsättningar i övrigt (klimat, ekonomi, organisation)
- Större marknad ger billigare och bättre tåg

www.infra.kth.se/jvg
www.gronataget.se

